

HUS Vatsakeskus/Gastro- ja kolonoskopiat

PALVELUSETELIN SÄÄNTÖKIRJA

Sisältö

YLEINEN OSA

1	Palveluseteli	4
2	Määritelmät.....	4
3	Sääntökirjan luonne	5
4	Sitoumuksen osapuolet	5
5	Sitoumuksen kohde	5
6	Asiakkaan asema	5
7	Palvelusetelin arvo	6
8	Palveluntuottajan velvoitteet	7
8.1	Yleiset vaatimukset	7
8.2	Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot ..	8
8.3	Muut yleiset ehdot.....	10
9	Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset	12
10	HUSin velvoitteet.....	12
11	Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset	13
12	Rekisterinpito.....	13
13	Verotus.....	14
13.1	Tuloverotus.....	14
13.2	Arvonlisäverotus.....	14
14	Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta	14
15	Sitoumuksen vastuuhenkilöt	14
16	Sääntökirjan muuttaminen.....	15
17	Sitoumuksen voimassaoloaika	15

18 Valtuutuksen peruutus	15
19 Noudatettava lainsäädäntö	15
PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA	16
20 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen	16
20.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat ..	16
20.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät potilaat	17
20.3 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen ..	17
21 Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika.....	18
22 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	18
23 Palvelun sisältövaatimukset.....	19
24 Palvelupalautteen toimittaminen HUSille	20
25 Palvelun laatuvaatimukset.....	20
26 Seuranta ja raportointi	20
27 Palvelun tila- ja välinevaatimukset.....	21
28 Vastuu komplikaatioista	21
29 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	21
30 Potilaan poistaminen HUSin omasta palvelu-/hoitojonosta	22
31 Palveluiden laskutus	22
32 HUSin tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palveluntuottajalle	22
33 Tietojärjestelmät	22
34 Hakemus palveluntuottajaksi	23
35 Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen...	24
35.1 Palveluntuottajan irtisanominen.....	24
35.2 Palveluntuottajan irtisanoutuminen.....	24
Liitteet.....	25

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan HUSin sosiaali- ja terveystalvulun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen HUSin sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisenä maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää HUSin lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa HUSin hyväksymä palveluntuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueiden järjestämissä sosiaali- ja terveystalvveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveystalvvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Se, mitä säädetään hyvinvointialueesta, soveltuu myös HUS-yhtymään.

Palvelusetelijärjestelmässä HUS ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, vaan kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa:

- 1) **Asiakkaalla** tarkoitetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta;
- 2) **Palvelusetelillä** tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan HUSin sosiaali- ja terveystalvvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset HUSin ennalta määräämään arvoon asti;
- 3) **Omavastuusuudella** tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuotetaman palvelun hinnasta, jota HUSin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi;
- 4) **HUSilla** tarkoitetaan tässä sääntökirjassa (yleinen osa ja erityinen osa) jäljempänä HUS-yhtymää, [HUS tulosalue/toimiala/tulosyksikkö].

3 Sääntökirjan luonne

Sääntökirja ei ole sopimus HUSin ja palveluntuottajan välillä. Sääntökirjassa HUS asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille.

Sikäli kun sääntökirjassa on asetettu vaatimuksia/velvoitteita HUSille, kyse ei ole HUSin velvoitteista palveluntuottajaa tai muitakaan kohtaan. Näissä vaatimuksissa/velvoitteissa on kyse HUS-yhtymän sisäisistä menettelytapaohjeista.

Tämä sääntökirja koostuu kolmesta osasta: sääntökirjan yleinen osa, sääntökirjan erityinen osa (palvelukohtainen osio) ja tietoturvallisuusliite.

4 Sitoumuksen osapuolet

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas. Palvelusopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu HUSiin.

5 Sitoumuksen kohde

HUS ei ole yksittäisen palvelusopimuksen osapuoli, mutta tässä sääntökirjassa HUS määrittelee ne vaatimukset, joita hyväksytyiltä palveluntuottajilta edellytetään. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

6 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin HUSin tulee ohjata hänet muilla tavoin järjestämiensä palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

HUSin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys.

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palveluntuottajalle.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palveluntuottajalle.

Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilakia sekä potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidätyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

7 Palvelusetelin arvo

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksettomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveystalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuusuutta.

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määräämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa omaaloitteisesti palveluntuottajalta.

Palveluseteli on voimassa määräajan.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on tehtävä päätös.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuuosuu-teen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen HUS-yhtymähallitukselle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä HUS:issa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46 §:ssä.

Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

HUS voi asettaa palveluntuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän. Hinta voidaan myös jättää vapaasti markkinoiden määrittelemäksi.

8 Palveluntuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset vaatimukset

Palveluntuottaja on (palvelusetelijärjestelmän puitteissa) palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettu palveluntuottaja ja sitoutuu täyttämään seuraavat palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

HUSilla on oikeus vaatia palveluntuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän selvityksen siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät. Palveluntuottajaksi hakeutumisen yhteydessä toimitettavat tiedot ja selvitykset on kuvattu kohdassa 34.

a) Rekisteröinti ennakoperintärekisteriin

palveluntuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakoperintärekisterissä. Ennakoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunusmerkeistä ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palveluntuottajalta.

b) Palveluntuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia (603/1996).

Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira ja luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa.

c) Vähimmäispalvelutaso

Palveluntuottajan palvelutason tulee olla vähintään yhtä hyvä kuin HUSin omana palvelunaan tuottaman palvelun taso.

d) Vakuutusturva

Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvakuutuslain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.

e) HUSin asettamat muut vaatimukset

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan HUSin kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. HUS voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuottavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa HUSille joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. HUS voi vaatia, että palveluntuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palveluntuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä sisältää potilastietoja ja palveluntuottajan tulee siten valvoa erityisen tarkasti omien käyttöoikeuksien myöntämistä, hallintaa sekä niiden käyttöä.

Palveluntuottaja on myös velvollinen ilmoittamaan HUSille havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä uhkatekijöistä tai väärinkäytösepäilyistä.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia potilastietoja sisältävien sähköisten järjestelmien sekä niiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.
- b) Palveluntuottaja vastaa oman organisaation käyttäjätunnusten hallinnoinnista. Tämä pitää sisällään uusien tunnusten luonnin, käyttäjien käyttöprofiilien asianmukaisen valinnan, salasanojen ylläpidon, sekä käyttäjätunnusten poistamisen.
- c) Mikäli palveluntuottajan pääkäyttäjä ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö ja siten ole oikeutettu Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikorttiin, tulee pääkäyttäjällä olla voimassa oleva terveydenhuollon henkilöstökortti tai toimijakortti järjestelmään kirjautumista varten.
- d) Kaikilla järjestelmää käyttävillä hoitohenkilöillä tulee olla voimassa oleva Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikortti järjestelmään kirjautumista varten.
- e) Utta tunnusta luotaessa tulee palveluntuottajan varmistaa käyttäjän henkilöllisyys, sekä oikeus käyttää profiilin käyttäjälle valtuuttamia tietoja. Tunnusta luotaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota käyttäjän varmentamisessa käytettäviin tietojen oikeellisuuteen, kuten sähköpostiosoitteeseen sekä matkapuhelinnumeroon. Lisäksi tulee käyttäjätunnus ja salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. Sähköposti ei ole suojattu kanava.
- f) Salasanoja tai käyttäjän yhteystietoja muutettaessa tulee näiden oikeellisuudesta varmistua, sekä uusi salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. Sähköposti ei ole suojattu kanava.
- g) Palveluntuottajan työntekijän työsuhteen päättyessä on palveluntuottaja velvollinen viipymättä poistamaan työntekijän käyttäjätunnukset.
- h) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä vaihtamaan salasanan tai poistamaan käyttäjätunnuksen, mikäli jompikumpi näistä on kadonnut tai on epäily salasanan tai käyttäjätunnusten joutumisesta vieraan henkilön haltuun.
- i) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan HUSille, mikäli on olemassa epäily, että ulkopuolinen taho on voinut päästä käsiksi järjestelmään tai sen sisältämiin tietoihin.

8.3 Muut yleiset ehdot

Palveluntuottaja sitoutuu näiden sääntöjen kohdassa 8.1 esitetyn lisäksi jatkuvasti täyttämään HUSin erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai HUSin olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Palveluntuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta HUSin toiminnalta, ja että palveluntuottaja toteuttaa asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan HUSille, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.
- b) Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- c) Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla, tulee olla esteetön pääsy palveluntuottajan toimitiloihin.
- d) Palveluntuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot.
- e) Mikäli palveluun varataan vastaanottoaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava enintään 50 % potilaalta mahdollisesti perittävästä omavastuuosuudesta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruttuaan ajan liian myöhään.
- f) Tarjottavien palvelujen omavastuuosuudet tulee ilmoittaa HUSille sekä potilaalle hänen pyynnöstään. Palveluntuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse palvelua tuottavan toimipisteen voimassa olevana aukioloaikana.
- g) Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä.
- h) Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 80 tai 81 §:ssä mainittuun rikokseen, tekoon tai laiminlyöntiin. Palveluntuottaja huolehtii lisäksi siitä, että siihen ei kohdistu Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote tai Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös.

- i) Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä.
- j) Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen HUSille viimeistään kolmen (3) viikon sisällä hoidosta/viimeisestä kontaktista palveluntuottajan luona potilaalle, lähettävälle lääkärille ja HUSille. Hoitopalautteen tulee olla HUSin käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.
- k) Palveluntuottajan tulee informoida HUSia säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. HUSia tulee erityisesti informoida asiakkaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- l) Palveluntuottaja laatii potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään lain mukaisesti tietoturvallisesti. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että palveluntuottajan käsitellessä sopimuksen kohteen toteuttamisen yhteydessä tilaajan henkilötietoja sopimusasiakirjat sisältävät EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) sekä muun tietosuojalainsäädännön edellyttämät seikat ja että niitä noudatetaan. Palveluntuottajan tulee tällöin tarvittaessa saattaa toimintansa tietosuojalainsäädännön mukaiseksi ilman erillistä korvausta. HUS on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.
- m) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä HUSin asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999) sekä HUSin antamia ohjeita. Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).
- n) Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavun mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanottopaikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.
- o) Hyväksytyllä palveluntuottajalla on velvollisuus osoittaa palvelusta vastaava henkilö sääntökirjan erityisen osan henkilöstöä koskevien vaatimusten mukaan.

Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat aluehallintovirastot, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira sekä eduskunnan oikeusasiamies.

Palveluntuottaja vastaa itse palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista. Sen tulee raportoida HUSille niistä samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

10 HUSin velvoitteet

HUSin on pidettävä luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

HUSin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

HUSin täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. HUSin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

HUSin tulee peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

HUSilla on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä sekä poistaa palveluntuottaja luettelosta, mikäli palvelun laatu ei vastaa sääntökirjassa edellytettyä.

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. HUSin tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsitteilyyn viimeistään yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Potilasvahingoista aiheutuvat korvaukset ja korvauskäsittelystä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan sen tahon potilasvakuutukseen, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa.

Asianosaisen selvitys -lomakkeella Potilasvakuutuskeskukselle ilmoitetaan henkilövahinkoon osallisten tiedot työnantajasta ja palvelussuhteen laadusta. Viime kädessä palveluntuottaja vastaa aiheuttamistaan vahingoista vahingonkorvauslain mukaisesti. HUS ei vastaa palveluntuottajan aiheuttamista vahingoista palvelujen saajalle.

12 Rekisterinpito

HUS on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä HUSin asiakirjojen ja henkilötietojen käsittelystä säädetään sekä käsikirjan liitteenä olevaa yleistä tietoturvaliitettä.

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja.

Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa HUS rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina HUSin omaan asiakas- tai potilasrekisteriin. Palveluntuottajan ja HUSin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustaa.

Palveluntuottajien tulee laatia asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat EU:n tietosuoja-asetuksen tietosuojalain, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain sekä potilasasiakirja-asetuksen edellyttämällä tavalla. Palveluntuottajan tulee noudattaa asiakas- ja potilasasiakirjoja käsitellessään myös, mitä HUSin asiakirjojen käsittelystä säädetään sekä HUSin antamaa ohjeistusta.

Palveluntuottajien tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Palvelusetelijärjestelmän kohteen tietosuojaan, tietoturvallisuuteen ja HUSin aineiston käsittelyyn ja salassapitoon liittyvistä seikoista noudatetaan sääntökirjan lisäksi liitteenä olevan tietoturvallisuusliitteen liitteen määräyksiä.

13 Verotus

13.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltuihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

13.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- 1) valtion tai hyvinvointialueen ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito;
- 2) sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

14 Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta

HUS on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käytäessä palveluseteliä HUS ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveystaloutta tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan, mutta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, HUS voi poistaa palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta.

15 Sitoumuksen vastuuhenkilöt

HUS ja palveluntuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

16 Sääntökirjan muuttaminen

HUSilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. HUS ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palveluntuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti HUSille kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli HUSille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

17 Sitoumuksen voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

18 Valtuutuksen peruutus

HUSilla on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palveluseteli-järjestelmässä ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- 1) hyviä hoitokäytäntöjä ei noudateta;
- 2) palvelun tarjoaja ei noudata HUSin kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sopimuksen/sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja;
- 3) palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan;
- 4) palveluntuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa; tai
- 5) palveluntuottajaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste tai Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote taikka Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös.

19 Noudatettava lainsäädäntö

Sitoumukseen/sopimukseen noudatetaan Suomen lakia.

PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

20 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen

20.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmään otettavat potilaat toimenpidekriteereiden mukaisesti. Potilaalla on oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. HUS antaa palvelusetelin sen palvelumuodokseen valinneelle potilaalle ja ohjeistaa potilasta niin, että hän osaa käyttää palveluseteliä oikein. Potilaalle tulee tässä yhteydessä ilmoittaa mahdollisuudesta ottaa puhelimitse yhteyttä HUSin endoskopiayksikköön, mikäli potilaalla on kysyttävää hoidosta.

Gastro- ja kolonoskopiat, tavoitteena nopeuttaa potilaiden hoitoon pääsyä samalla vähennetään yksikön kokonaistoimenpidejonoa.

HUS edellyttää, että palvelun tuottaja

- on korkealaatuinen (vähintään vastaava tasoa kuin HUSin omassa palvelutuotannossa)
 - sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä
 - sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen lähettävälle lääkärille kolmen viikon kuluessa hoidon päättymisestä
 - täyttää toiminnalle asetetut hoidon laadun ja turvallisuuden vähimmäisedellytykset
 - tehtävän tutkimuksen indikaatiot vastaavat HUSin vastaavia tutkimusindikaatioita
- Liite 2.

Tähystysten tuottajakohtaiset kriteerit

1. Tutkimuslaitteiden, hoito- ja välinehuollon tilojen tulee olla asianmukaiset. Kriteerin täytyminen osoitetaan vapaamuotoisella selvityksellä, jossa esitetään keskusyksikön gastro- ja kolonoskooppien (HD-skoopit) sekä pesukoneen määrät, mallit ja hankintavuodet. Palvelua tuottavalla yksiköllä tulee olla valmiudet endoskopiälöydösten digitaaliseen kuvadokumentointiin siten, että kuvamateriaali voidaan siirtää HUS PACS-järjestelmään.
2. Yksikössä on oltava valmius tutkimuksen aikaiseen suonensisäiseen sedaatioon ja tutkimuksen jälkeiseen (gastroskopiassa lyhyeen) seurantaan sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan

Gastroskopia potilaskohtaiset kriteerit

1. Toimenpiteen tulee noudattaa indikaatioiden, suorittamisen, kuvadokumentoinnin ja koepalojen otton suhteen kansainvälisiä laatukriteereitä (1) Liite 3. Mikäli tästä käytännöstä poiketaan, on se lausunnossa perusteltava.
2. Perusgastroskopia sisältää koepalanäytteiden otton sekä patologian erikoislääkärin lausunnon sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan.
3. Yksikössä on oltava valmius tutkimuksen aikaiseen suonensisäiseen sedaatioon ja tutkimuksen jälkeiseen lyhyeen seurantaan sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan.

4. Malignitietiepäilyn ilmaantuessa tehdään suoraan lähete HUS lähetekeskus: vatsaelinkirurgia

Kolonoskopia potilaskohtaiset kriteerit

1. Toimenpiteen tulee noudattaa indikaatioiden, suorittamisen, kuvadokumentoinnin ja koepalojen oton suhteen kansainvälisiä laatukriteereitä (2,3,4) Liite 3
2. Lausunnossa tulee ottaa kantaa tyhjennyksen laatuun käyttäen Boston-luokitusta (5) Liite 3
3. Pääsy caecumiin edellytetään >90 %:ssa skopioista. Mikäli ei, on syy raportoitava
4. Terminaalinen ileum visualisoidaan. Peruskolonoskopia sisältää tarvittavien PAD-näytteiden ottamisen ja patologian erikoislääkärin lausunnon sisältyen ilmoitettuun kokonaishintaan. Löytyneet ainakin pienet (alle 15 mm) polyypit poistetaan kokonaisuudessaan ko. skopian yhteydessä. Mikäli poistoa ei tehdä, tulee päätös perustella.
5. Polyyppeiden PAD-vastaukset tulkitaan ja seurantarve ohjeistetaan. Polyyppeiden poistoon ja mahdollisen poiston jälkeisen vuodon hallintaan on asianmukaiset välineet (slinga, hotbiopsiapihti, diatermia, adrenaliini-injektiohoito, endoklipsit). Nämä toimenpiteet sisältyvät ilmoitettuun toimenpidemäärään.
6. Maligniteettiepäilyn ilmaantuessa tehdään lähete suoraan HUS lähetekeskus: vatsaelinkirurgia.

Palveluntuottajan kriteerit ovat tämän sopimuksen liitteenä (Liite 3).

20.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät potilaat

Tässä kohdassa lueteltavat kriteerit sulkevat pois palvelusetelijärjestelmän soveltamisen:

- a) potilaalla ei ole kuntayhtymän hyväksymää lähetettä;
- b) potilas on alle 18 vuoden ikäinen;
- c) potilas ei kykene kommunikoimaan tai tekemään yhteistyötä häntä hoitavan henkilökunnan kanssa;
- d) potilas tarvitsee ulkopuolisen henkilön antamaa tulkkausta;
- e) potilas liikkuu pyörätuolilla tai on vuoteenomana
- f) potilaalla on laboratoriotutkimuksin todettu hyytymisalttius

20.3 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen

Saatuana palvelusetelin/palvelusetelit potilas valitsee itselleen sopivan palveluntuottajan ja toimittaa tälle palvelusetelin/palvelusetelien tunnusteen/tunnisteet. Palveluseteleitä voi käyttää vain sääntökirjassa määritettyyn palveluun. Potilas saa kieltäytyä palveluseteleistä.

21 Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika

Palvelusetelin arvolla tarkoitetaan HUSin maksamaa korvausta palvelusetelillä hoidetun potilaan hoidosta. Omavastuuosuus on enimmäissumma, jonka palveluntuottaja voi periä palvelusetelillä hoidetulta potilaalta. Hintakatto on palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden enimmäismäärän summa.

Palvelusetelin hinnat ovat tämän sääntökirjan erillisenä liitteenä (Liite 5).

HUSilla on oikeus muuttaa palvelusetelin arvoa, hintakattoa ja asiakasmaksuja sekä setelin hoidon piiriin kuuluvia palveluja. Muutosten voimaantulopäivästä ilmoitetaan palveluntuottajille etukäteen. Mikäli palveluntuottaja ei hyväksy muutoksia, palveluntuottajan tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti annettuun määräaikaan mennessä. Muutokset eivät koske palveluseteleitä, jotka on myönnetty ennen muutospäivämäärää.

Palveluntuottajan on informoitava asiakasta perumatta jääneen tai liian myöhään perutun ajanvarauksen mahdollisesta asiakasmaksusta. Palvelusetelin hintaan tulee sisältyä kaikki ko. palvelun kustannukset. Esimerkiksi erillistä toimistomaksua, Kanta-palvelujen käyttömaksua, käsittelymaksuja ja laskutuslisää ei saa periä tai laskuttaa HUSilta eikä asiakkaalta.

Palvelusetelin voimassaoloaika on kuusi (6) kuukautta myöntämispäivästä lukien. Hoito-toimenpide tulee suorittaa palvelusetelin viimeiseen voimassaolopäivään mennessä.

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavaa ehtoa tähyystyötoimenpiteiden yhteydessä:

- potilaalla on oikeus päästä toimenpiteeseen hoitotakuun edellyttämässä ajassa ja palvelusetelin voimassaolon aikana
- Potilaalla on oikeus saada hoito kolmen kuukauden kuluessa HUSin tekemästä toimenpidetarpeesta.

22 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Lääkäreiden tulee olla Suomessa laillistettuja lääkäreitä, joilla on oikeus harjoittaa ammat-
tia itsenäisenä laillistettuna ammattihenkilönä. Heillä tulee olla riittävä kokemus endosko-
piatoiminnasta ja joko sisätautigastroenterologian tai gastrokirurgin pätevyys. Gastrosko-
pia-tutkimuksen suorittavalla lääkäriellä tulee olla taustalla vähintään 1000 suoritettua
gastroskopiaa ja tehdä vähintään 100 gastroskopiaa vuosittain. Kolonoskopiatutkimuksen
suorittavalla lääkäriellä tulee olla taustalla vähintään 1000 suoritettua kolonoskopiaa ja
tehdä vähintään 150 kolonoskopiaa vuosittain.

Lääkäreillä tulee olla vähintään suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito
sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen taito. Kriteerin täyttyminen osoitetaan tarvittaessa
kopiolla lääketieteen liseniaattitodistukseen tehdystä merkinnästä tai muulla vastaavalla
kielitodistuksella.

HUS hyväksyy palveluntuottajan toimenpiteitä tekevien lääkärien listan.

Palveluntuottajan koko vakinaisessa palveluksessa olevan henkilökunnan, mukaan lukien sairaanhoitajat ja muu terveydenhuollon henkilöstö sekä sijaiset, tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset eikä myöskään heidän ammatinharjoittamisessaan tule olla minkäänlaisia rajoituksia. Henkilöstöluetteloa tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Kaikkien ammatinharjoittajien niin sairaanhoitajien kuin lähi- ja perushoitajien rekisteröintinumero tulee löytyä Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>). Yksittäisiä ammatinharjoittajia ei tulkita alihankkijoiksi.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että hoitoa toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että asiakas saa palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottajan tulee myös ilmoittaa, millä muilla kielillä palvelua voidaan toteuttaa. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammatitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta terveydenhuollon täydennyskoulutusvelvoitteen mukaisesti. Palveluntuottajalla on oltava erikseen kuvattu ajantasainen hoitohenkilökunnan perehdytysprosessi. Palveluntuottajan on pyydettyessä toimitettavalle HUSille selvitys siitä, miten sen palveluksessa oleva henkilöstö on perehdytetty ja miten osaaminen on varmistettu.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että kaikkien työntekijöiden tietoon saatetaan työhön liittyvät velvollisuudet, työntekijän yleiset velvollisuudet, työhön liittyvät salassapitovelvollisuudet, velvollisuus noudattaa tietojärjestelmiin liittyvää tietosuoja- ja tietoturvaohjeita sekä työhön ja kulunvalvontaan liittyviä turvaohjeita.

23 Palvelun sisältövaatimukset

Gastro- ja kolonoskopiatutkimus pitää sisällään tutkimuksen laadukkaan ja turvallisen suorittamisen, ja erikseen ohjeistetun dokumentaation tutkimustuloksista mukaan lukien kuvadokumentation. Tutkimuksen jälkeen potilaalle annetaan riittävä informaatio löydöksistä ja hoidosta. Tutkimuksissa otettujen koepalojen lausunnot katsotaan palveluntuottajan toimesta ja niistä laaditaan erillinen sairauskertomusmerkintä tarvittavin jatko-ohjein.

Mikäli kyseessä on uusinta- tai seurantatähystys, annetaan tyhjennysaineet palvelun ostajan toimesta.

Asiakas/potilas maksaa itse ne palvelut, jotka eivät kuulu palvelusetelipalveluun. Mikäli potilas haluaa nukutuksessa tehtävän tähystyksen, hän maksaa itse nukutuksen kustannukset. Mahdollisten lisäpalvelujen myyntiä potilaalle ei sallita tehtävän toimenpidepäivänä. Potilaan tulee tietää etukäteen, mitä lisäpalveluja hänelle tarjotaan ja kuinka paljon hän joutuu niistä itse maksamaan. Lisäpalveluista ja hinnoista potilaan tulee saada tieto etukäteen myös kirjallisena.

24 Palvelupalautteen toimittaminen HUSille

Palvelusetelillä tehdyn gastroskopian hoitopalautteen tulee sisältää toimenpiteen endoskooppisen ja histologisen löydöksen kuvauksen ja tulkinnan sekä kliinisen merkityksen mukaan lukien jatkohoito-ohjeet sekä kannanoton mahdollisesta kontrollitarpeesta ja sen ajankohdasta.

Seurantaohjeistuksen tulee noudattaa yleisesti hyväksytyjä kansallisia ja kansainvälisiä suosituksia. Myös mahdollisesti kliinisesti merkityksettömästä, mutta normaalista poikkeavasta histologisesta löydöksestä, on annettava mukaan lukien selkokielellä tulkinta hoitavalle yleislääkärille. Asianmukaiset potilasasiakirjakopiot yksiselitteisine jatko-suunnitelmaohjeineen ja diagnooseineen, samoin PAD-vastausten tulkitut kopiot, toimitetaan kolmen (3) viikon sisällä tilaajalle (lähettäneelle lääkärille).

Palvelusetelillä tehdyn kolonoskopian hoitopalautteen tulee sisältää toimenpiteen endoskooppisen ja histologisen löydöksen kuvauksen ja tulkinnan sekä kliinisen merkityksen mukaan lukien jatkohoito-ohjeet sekä kannanoton mahdollisesta kontrollitarpeesta ja sen ajankohdasta. Tulehduksellisten suolistosairauksien (IBD) suhteen endoskopialöydöksen aktiviteetti tulee luokitella Mayo-scoren (haavainen koliitti) tai SES-CD:n (Crohnin tauti) mukaisesti. Polyypit tulee luokitella Paris-luokittelun mukaan (Liite 4). Asianmukaiset potilasasiakirjakopiot (hoitopalaute) yksiselitteisine jatkosuunnitelmaohjeineen ja diagnooseineen, samoin PAD-vastausten tulkitut kopiot, toimitetaan kolmen (3) viikon sisällä tilaajalle (lähettäneelle lääkärille).

Seurantaohjeistuksen tulee noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä suosituksia. Ohjeet pitää olla niin selkeitä, että myös yleislääkäri pystyy ne tulkitsemaan.

25 Palvelun laatuvaatimukset

Palveluntuottajan tulee toteuttaa palvelu asiakaslähtöisesti ja hyvien hoito- ja toimintakäytäntöjen mukaisesti (mukaan lukien käypähoito-suositukset) siten, että hoito on laadukasta, potilasturvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Potilasasiakirjamerkintöjen ja hoitopalautteiden on oltava laadullisesti asianmukaisia.

26 Seuranta ja raportointi

Palvelun tuottajan on seurattava erikseen sovittuja laatuparametreja sekä raportoitava niistä kunnalle. Asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisillä asiakastytyväisyyskyselyillä. Kyselyillä mitataan seuraavia asioita: hoitoon pääsyn sujuvuus, toimenpiteen kivuliaisuus, jatkohoito-ohjeiden saaminen. Kyselyt toteutetaan kuntayhtymän toimesta siten, että potilaille lähetetään toimenpiteen jälkeen tunnus kirjeitse, jonka perusteella he pääsevät täyttämään sähköisesti kyselyn palveluseteliportaaliin.

Palvelun tuottajan on informoitava kuntaa kaikista Terveysturvakeskukseen (TEO) tehdyistä potilasvahinkoilmoituksista, jotka liittyvät palvelusetelijärjestelmään.

27 Palvelun tila- ja välinevaatimukset

Palveluntuottajalla tulee olla toimivaa gastro- ja kolonoskopia sekä mahdollisuus distaaliin alentamiseen ja siirtämiseen uusittavaksi järjestelmään. Palveluntuottajalla tulee olla asianmukaiset skooppien pesulaitteet. Tähystystutkimukset tulee teettää yksityisyyttä suojaavaan asiakaspalveluun soveltuvissa tiloissa, joissa on riittävät WC- ja odotustilat.

28 Vastuu komplikaatioista

Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot

Palvelun tuottajan tulee raportoida puolivuositain kunnalle seuraavista gastro- ja kolonoskopioiden yhteydessä tai toimenpiteen jälkeen 2 viikon sisällä ilmaantuvista komplikaatioista:

- merkittävät komplikaatiot (suolen puhkeaminen, hoitoa vaatinut verenvuoto)
- hoitoa vaatineet infektiot
- sairaslomaa edellyttävät komplikaatiot

Yllä mainittujen lisäksi seuraavat komplikaatioiden hoito sisältyy palvelusetelijärjestelmään ja on hoidettava yksityisen palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella.

- Elvytys ja ensiapu välittömästi hoitoa vaativissa tiloissa

HUSin vastuulla olevat komplikaatiot

Hoito vaikeissa komplikaatioissa, kuten esim. sairaalahoitoa vaativa tila, ei kuulu palvelusetelijärjestelmään, vaan ne hoidetaan HUSin sairaalassa.

29 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

HUSin puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi hoitaa samaa potilasta palvelusetelillä.

Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta palvelua tuottavassa yrityksessä, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajassa tai palveluntuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palveluntuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

30 Potilaan poistaminen HUSin omasta palvelu-/hoitojonosta

Potilas poistuu HUSin omasta hoitojonosta sen jälkeen, kun hoitopalaute on tallennettu palveluseteliportaaliin HUSin rekisteriin, ja hoitopalauteen perusteella potilas ei enää tarvitse palvelun osalta HUSin erikoissairaanhoidon jatkohoitoa/seurantaa.

Palvelusetelin voimassaoloaika on määritelty kohdassa 21. Jos potilas ei ole käyttänyt palveluseteliä kyseisessä kohdassa mainitun ajan sisällä, eikä ole ollut tuona aikana yhteydessä myöskään HUSiin hoitoa saadakseen, poistetaan potilas HUSin omasta hoitojonosta.

31 Palveluiden laskutus

Palvelun tuottaja saa veloittaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta enintään HUSin vahvistaman kattohinnan (kts. kohta 21, palvelusetelien arvo). Kyseiseen kokonaishintaan sisältyy sekä palvelusetelin arvo, että asiakkaan maksama omavastuuosuus. HUS maksaa palvelun tuottajalle kuuluvat palvelusetelien mukaiset korvaukset seuraavan kuukauden loppuun mennessä keskitetysti kerran kuussa edeltävän kuukauden osalta sen jälkeen, kun hoitopalauteet ovat saapuneet HUSille. Kela korvaa potilaan matkakulut tämän kotoa palveluntuottajan toimipaikkaan omien sääntöjensä mukaisesti. Palvelusetelin hinnat ovat tämän sopimuksen erillisenä liitteenä (Liite 5).

32 HUSin tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle

HUSin erikoislääkärin on tarkastettava potilaan sairaskertomustiedot sen turvaamiseksi, että palvelun tuottajalla on käytettävissään hyvän hoitotavan mukaiseen hoitoon tarvittava aineisto. HUSin on informoitava potilasta tästä seikasta palveluseteliä annettaessa ja velvoitettava potilas toimittamaan kaikki tarpeellinen läheteaineisto valitsemaansa palveluntuottajalle.

33 Tietojärjestelmät

Palvelun tuottajalla tulee olla valmius sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (784/2021) mukaisesti Kanta-palvelujen sekä palveluntuottajille tarkoitetun sähköisen palveluseteliportaalin käyttöönottoon.

Palveluntuottajalla tulee olla erityisesti valmius:

1. Potilaskertomustietojen sähköiseen välittämiseen Palse-portaalin ja HUSin tietojärjestelmän kautta.
2. Ostopalvelussa laadittujen rekisterinpitäjän (HUS-yhtymä) tietojen siirtäminen potilas-tiedon arkistoon (Kanta-palvelut), jos palveluntuottajan ja HUSin välillä on käytössä ostopalveluvaltuutus tai mahdollisuus ottaa se käyttöön. Tällöin Palse-portaalin kautta välitetään HUSista lähete, päätös palvelusetelin myöntämisestä ja palveluntuottaja välittää Palsen kautta HUSille käyntitiedot ja laskutustiedot.

4. Huolehtia oman henkilöstönsä väestörekisterikorttien, henkilöstökorttien/toimikorttien käyttöön ottamisesta palvelusetelitoiminnassa sekä palveluseteliportaalin käyttöoikeuksien myöntämisestä ja poistamisesta ja henkilöstökorttien poistamisesta työsuhteen päätyttyä

5. Palvelun tuottajalla tulee olla käytössään sähköinen laskutusjärjestelmä.

Potilastietojen käsittelystä palveluntuottajan käyttämässä tietojärjestelmässä on muodostettava asiakastietolain (784/2021) 25 §:n mukainen käyttö- ja luovutusloki.

34 Hakemus palveluntuottajaksi

Palveluntuottajaksi hakeutuminen tapahtuu internetissä rekisteröitymällä ja kirjautumalla Palveluseteliportaaliin osoitteessa <https://palse.fi>. Palveluntuottajien tilaajavastuulain edellyttämien todistusten tarkistaminen tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti ja automaattisesti. Mikäli tarkastettavat tiedot eivät ilmene tilaajavastuu.fi-palvelusta tai muusta vastaavasta julkisesta rekisteristä, tulee palveluntuottajaksi hakeutuvan toimittaa HUSille pyydettyä muuta selvitystä edellytysten täyttymisestä. Palveluntuottajan kriteerit ovat myös tämän sopimuksen liitteenä (Liite 3).

Pakolliset hakeutumisen yhteydessä toimitettavat tiedot	HUS tarkistaa (tilaajavastuu.fi tms.)	Hakija liittää liitetodokumenttina (pdf)
Ennakkoperintärekisteriin kuuluminen	X	
Todistus voimassa olevasta vakuutusyhtiön tai -yhtiöiden vastuuvakuutuksesta sekä vakuutusmaksujen suorittamisesta		X
Potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset		X
Työnantajarekisteriin kuuluminen	X	
Kaupparekisteriin kuuluminen	X	
Verojen ja sosiaalimaksujen maksutiedot	X	
Eläkemaksujen maksutiedot	X	
Työehtosopimus	X	
Tieto työterveyshuollosta (mikäli yritys toimii työnantajana)	X	
Lupa terveydenhuoltopalvelujen antamiseen: jäljennös myönnetystä aluehallintoviraston luvasta tai ote yksityisten palveluntuottajien rekisteristä tai selvitys luvan hankkimisesta palvelun alkamiseen mennessä		X

Hakeutumisen yhteydessä palveluntuottaja antaa erillisen kirjallisen selvityksen seuraavista asioista sekä ilmoittaa muilta osin muutoksista HUSille:

1. listaus toimenpiteitä tekevista lääkäreistä, ja heidän koulutuksestaan

2. vuositasolla tehdyistä lääkärikohtaisista toimenpidemääristä sekä kokonaistoimenpidemääristä
3. kuvaus tiloista ja laitteista mukaan lukien hankintavuodet (endoskoopit, pesukoneet)
4. toimenpiteen jälkeinen seuranta ja jatko-ohjeistus
5. kuinka jälkitarkastus tarvittaessa toteutetaan ja mihin potilaat voivat ottaa kotiutumisen jälkeen tarvittaessa yhteyttä

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat ja hoitoa toteuttavat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. HUSin tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

35 Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen

35.1 Palveluntuottajan irtisanominen

HUSilla on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palveluntuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle sääntökirjassa asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista. Palveluntuottajalla on velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä hoidossa olevien palvelusetelipotilaidensa palvelusetelillä pyydetyt hoidot valmiiksi. Jos HUS irtisanoo palveluntuottajan, sovitaan palvelusetelipotilaiden jatkohoito potilaskohtaisesti.

Irtisanomisen syitä voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Potilasta ei ole hoidettu potilaan ongelman osalta palvelusetelien sääntökirjan ohjeiden mukaisesti
- Palveluntuottajan lääkärin ja hoitajan antama ohjaus ja toteuttama hoito ei noudata sääntökirjan ohjeita, käypää hoitoa ja muita hyviä hoitokäytäntöjä, tasa-arvoa ja asiakaslähtöisyyttä
- Potilasta ei ole kyetty palvelemaan riittävällä suomen tai ruotsin kielen taidolla
- Potilas ei ole saanut jatkohoito-ohjeita/ ohjattu asianmukaisesti jatkohoitoon
- Jatkohoitosuunnitelma, jatkohoitoonohjaus, lähete, resepti tms. on jätetty tekemättä.

35.2 Palveluntuottajan irtisanoutuminen

Palveluntuottajalla on oikeus irtisanoutua hyväksytyjen palveluntuottajien listalta. Palveluntuottaja poistetaan tällöin välittömästi hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta. Palveluntuottajalla on kuitenkin velvollisuus hoitaa irtisanoutumishetkellä jonossa olevat palvelusetelipotilaansa kolmen kuukauden kuluessa irtisanoutumisesta.

Liitteet

- Liite 1 Yleinen tietoturvallisuusliite [v1.32]/Palveluseteli
- Liite 2 Tutkimusindikaatiot
- Liite 3 Kansainväliset laatukriteerit, palveluntuottajan kriteerit
- Liite 4 Paris-luokittelu
- Liite 5 Hintaliite